

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(VENDÉGLŐ-, SZÁLLÓ-, KÁVÉSIPARI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAP)

M. kir. postatakarokpénztár csekkzáma 45.255
M megjelenik havonta 5-on. Előfizetési díj
félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szüvegoldalon 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

A vendéglátó személyzet munkaideje

rövidesen rendezés alá kerül, mert a munkaviszony egyes kérdéseinek szabályozásáról szóló 1937. évi 21. törvényeknek a munkaidőre vonatkozó rendelkezései folyó évi március elsejére életbe lépnek. Ennek folytán a vendéglátó ipari személyzet munkaidejét is szabályozzák.

Erről a fontos szociális kérdésről dr. Halla Aurél államtitkár úr a Pesti Hírlapban legutóbbi alapos és minden részletet megvilágító cikket írt, amelyet a vendéglátó iparosság és személyzetének a figelmébe ajánlunk a következőkben: A vendéglátó iparokban foglalkoztatott személyzet munkaidejének kérdése eddiglegé egyáltalán nincsen szabályozva. Nincsen megfelelően szabályozva ennek a személyzetnek heti pihenőnapja sem. Az a körülmény, hogy a személyzet a hosszú munkaidő egyrészen át csak készenlétben van és nem végez nehezebb munkát, nem jöhet figyelembe azért, mert a készenlét is általában mindenütt munkának számít. De ebben a szakmában tulajdonképpen készenlét-ről sem lehet szó, mert a közbeeső időn át is különböző munkát kell az alkalmazottnak végeznie. Rá kell mutatnom arra a körülményre is, hogy ez a munka kifejezetten a nehéz munkák közé számít, mert abban az időben, amikor az üzlethelyiségek látogatót tak, az alkalmazottak munkaereje a legteljesebb mértékben igénybe van véve. Súlyosabbá teszi ennek az alkalmazotti csoportnak a helyzetét az a körülmény is, hogy a munka igen gyakran a késő éjjeli órákba nyúlik és ennek következtében az alkalmazottak csak igen későn jutnak az éjjeli pihenőhöz.

Azt látjuk, hogy Németországban, Ausztriában és egyáltalán a legtöbb államban ennek az alkalmazotti csoportnak munkaideje is megfelelően szabályozva van. Lehetsen

ennél fogva tovább elzárkózunk az elől, hogy ennek az alkalmazotti csoportnak munkaidejét szabályozzuk.

Annak a kérdésnek vizsgálásánál, hogy a munkaidő mily szabályozást nyerjen, meg kell állapítanunk, hogy a napi 8 órai munkaidő bevezetése ebben az ágazatban ma még teljesen lehetetlen. Azokban az államokban is, amelyekben már régebben szabályozták ennek a csoportnak munkaidejét, 8 óránál lényegesen hosszabb munkaidőt állapítottak meg. Így Ausztriában a munkaidő napi 10 órában van megállapítva és Németországban is a megengedett napi munkaidő részben eléri, részben megközelíti a 10 órát. Nem valószínű, hogy mi a munkaidő szabályozásánál szigorúbb mértéket állapíthatnánk meg, mint aminőt Ausztriában és Németországban megállapítottak. Ezért megfelelőnek látszik az a javaslat, amely a vendéglátó iparokban foglalkoztatott személyzet munkaidejét 24 óra alatt 10 órában, egy-egy héten 60 órában véli megállapítandónak. Emellett természetesen meg kellene engedni azt, hogy ha valamely üzemben a hétnek egy vagy több napján 9 órai, vagy 9 óránál rövidebb munkaidő van megállapítva, minden ilyen nap után a hétnek más napján a munkaidőt legfeljebb 11 órára lehessen meghosszabbítani azzal a korlátozással azonban, hogy a heti munkaidő ezekben az esetekben sem lehet több 60 óránál.

Fontos követelmény az is, hogy a személyzet részére az egyik munkaszak és a másik munkaszak között, legalább egymásra következő 10 órai meg nem szakított pihenő idő legyen.

Amint már fentebb említettem, a munkaidő szabályozásával kapcsolatosan a személyzet heti pihenőnapjának kérdését is szabályozni kell, még pedig olyképen, hogy minden

munkavállalónak hetenkint egyszer 24 órai meg nem szakított pihenőnapot kell adni úgy, hogy ez a 24 órai pihenő közvetlenül kövesse az aznapi 10 órai pihenőt. Rendelkezni kell az iránt is, hogy a pihenőnapot megváltani nem szabad.

A munkaidő kérdésével kapcsolatosan szabályozni kell a személyzet munkaközi szünetének kérdését is, még pedig olyképen, hogy ha a munkaidő 9 órát meg nem halad, legalább félórát, 9 óránál hosszabb munkaidő esetében legalább egy órai munkaközi szünetet kell adni.

A kiadandó rendeletben önként értetődően lehetővé kell tenni azt is, hogy erőhatalom, vagy elemi csapás elhárítása, nyersanyagok, egész- vagy félgyártmánynak romlásától való megóvása, végül az üzleti gépeknek és berendezéseknek szükséges sürgős javítása érdekében a személyzet a megállapított napi munkaidőn túl is foglalkoztatható legyen. Ugyancsak intézkedni kell aziránt is, hogy a túlmunkát a rendes munkaidőre megállapított munkabéren legalább 25%-kal magasabban kell díjazni.

A szabályozásnak, természetesen a vendéglátó iparokban foglalkoztatott összes munkavállalókra, ideértve a konyhában alkalmazottakat, a tisztogatást végzőket, a kapusokat, a felügyeleti és őrszolgálatot ellátó egyéneket is, ki kell terjednie.

E cikk világosan szól és ezért ebből láthatjuk, hogy az illetékes minisztérium a kiadandó rendeletével egy nagy lépéssel előbbre viszi a vendéglátó iparban foglalkoztított személyzet munkaviszonyainak javítását!

A vendéglátó ipar munkaidői és alkalmazottai pedig köszönettel veszik majd az államtitkár úr megértő támogatását!

POPPER BÖRPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: I-484-62

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

Zenészek bejelentése.

A munkaadó — a 7800/1937. M. E. számú rendelet értelmében — köteles az 1938. évi január hó 1. napján alkalmazásban álló, biztosításra kötelezett zenési minőségben foglalkoztatott munkavállalóját a biztosító intézettel bejelenteni. A bejelentés teljesítése alól nem mentesíti a munkaadót az a körülmény, hogy a zenészt munkabábelésének esetleges korábbi időpontjában az intézettel már bejelentette.

Az 1938. évi január hó 1. napján foglalkoztatott zenészt bejelentését a MABI-nak a betegségi biztosítás szempontjából megállapított illetékeségi területén (Budapesten, Budafokon, Csepelen, Kispesten, Pestszenterzsebeten, Rákospalotán, Újpesten) ennél az intézettel, egyébként pedig az OTI illetékes kerületi pénztáránál (kirendeltségénél) haladéktalanul teljesíteni kell.

A bejelentési kötelezettség teljesítése a munkavállaló munkabábelésének rendszerinti bejelentésére szolgáló „Belépést jelentő lap”-ot kell használni. A belépést jelentő lapnak „Megjegyzés” elnevezésű és 13. sorszámmal ellátott rovatában fel kell tüntetni azt, hogy a zenész a középiskolának vagy azzal egyenlő tantertkü iskolának (gimnáziumnak, reál-gimnáziumnak, reáliskolának, liceumnak, polgári iskolának stb.) negyedik osztályát elvégezte-e és zenei szakképzettségét tudja-e valamilyen zeneiskola bizonyítványával igazolni.

Szarvas-Kondorosi kövesút mentén,
Szarvastól 25 km., malom mellett, 50 éve fennálló
jóforgalmú trafik, fűszerüzlet
és korlátlan italkimérés jogfolytonossággal, családi változás miatt
eladó.
Cím: Hegedűs János, vendéglős, Szarvas, III. külker. 236/I.

Ha a munkaadó az 1938. évi január hó 1. napján alkalmazásban álló zenészt a MABI-nál az előbb kiadottak szerint bejelentette, az illetőt az OTI-nál külön nem köteles bejelenteni, még abban az esetben sem, ha a zenész az 1938. január 1. napjától kezdve az utóbb említett intézettel esnek biztosítási kötelezettség alá.

A MABI azokat a belépést jelentő lapokat, amelyek nála bejelentett olyan zenészekre vonatkoznak, akik a bejelentett adatok szerint négy középiskolát, vagy azzal azonos tantertkü iskolát nem végeztek, vagy zenei szakképzettséggel nem rendelkeznek, a bejelentés beérkezésétől számított 8 nap alatt az OTI-nak megküldeni köteles.

A munkaadó az 1938. évi január hó 1. napja után alkalmazásba lépő zenemunkavállalójának munkabábelését a bejelentésre vonatkozó általános szabályok szerint annál az intézettel köteles bejelenteni, amelynél az illető a vonatkozó rendelkezés értelmében biztosítási kötelezettség alá esik. A munkaadó köteles azonban a belépést jelentő lapnak „Megjegyzés” elnevezésű és 13. sorszámmal ellátott rovatában feltüntetni azt, hogy a bejelentett munkavállaló négy középiskolát végzett-e és zenei szakképzettségét valamilyen zeneiskola bizonyítványával igazolni tudja-e?

Ha a munkaadó a bejelentett munkavállaló belépést jelentő lapjának megfelelő rovatában az iskolai végzettségre és a zenei szakképzettségre vonatkozó adatokat nem tünteti fel, az intézet a bejelentést elfogadja ugyan, de a hiányzó adatokat a munkaadó költségére hivatalból szerzi be.

A MABI köteles a biztosításra kötelezett zenészeknek, illetőleg igényjogosult családtagjának az 1938. évi január hó 1. napja előtt megkezdett és az e napon folyamatban levő betegségi biztosítási segélyezését a biztosított felügyoltság, illetőleg igényjogosultságának lejártaig ellátni akkor is, ha a zenész az 1938. évi január hó 1. napjától kezdődően az OTI-nál esnek biztosítási kötelezettség alá.

Az 1938. évi január hó 1. napjától kezdődően új megbetegedés alapján a MABI esak abban az esetben köteles a zenészt betegségi biztosítási segélyben részesíteni, ha a bejelentés adatai vagy a bemutatott okmányok szerint a segélyezést igénylő négy középiskolát, vagy azzal egyenlő tantertkü iskolát végzett és valamilyen zeneiskolában zenei szakképzettséget szerzett. Az igénylőt egyébként az OTI-hoz kell utasítani.

Mind az elrendelt általános bejelentési kötelezettség teljesítésének, mind annak ellenőrzésére, hogy a munkaadó a munkavállaló bejelentése alkalmával a munkavállaló iskolai végzettségére és szakképzettségére vonatkozó adatokat a valóságnak megfelelően tüntette-e fel, ugyancsak mulasztás esetében az 1927: XXI. t.-c. 135. és 136. §-ainak, valamint az 1928: XL. t.-c. 123. §-ának rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

Az általános bejelentéssel kapcsolatos mulasztások csefenfűl az 1927: XXI. t.-c. 129., 131. és 144. §-aiban, ugyancsak az 1928: XL. t.-c. 131., 117., 118. és 119. §-aiban megállapított jogkövetkezményeket is maguk után vonják.

Megbízható

csapos

sürgösen felvétetik.

Cím a kiadóhivatalban.

Rendelt a borpárlat előállításához felhasználható bor áráról. A pénzügyminiszter rendeletet adott ki a nem direkttermő szőlőből származó borból, borárkiegészítés igénye nélkül termelhető borpárlat előállításához felhasználható bor árának megállapítására tárgyában. A rendelet szerint a termelési adó alá eső szeszifőzdekekben, borárkiegészítés igénye nélkül, jelen rendelt hatályba lépése után vásárolt nem direkttermő szőlőből származó bort csak abban az esetben szabad borpárlat előállításának céljára felhasználni, ha a szeszifőzdekvállalkozó vagy a szeszifőzdezt igénybevevő főzető igazolja, hogy a borpárlat előállításához felhasználható bort az eladónak, spréjéről lefejtve és a szeszifőzdebe szállítva, Mallicand-fokunkint legalább 1/3 filléres árat fizet.

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara a bor átvételi és kezelési költségeiről. Szakértők meghallgatása alapján a kamara megállapította, hogy az átlagban 56 filléres áron eladott boroknak a következő átvételi és kezelési költségek merülnek fel: Jutalek literenkint 1 fillér, szállítási literenkint 3 fillér, adó literenkint 9-5 fillér, forgalmi adó literenkint 1-68 fillér, átvételi költség literenkint 0-5 fillér, dugó, kén, jula literenkint 0-2 fillér, kádárzámla literenkint 0-2 fillér, fől-szerelés pótlása literenkint 0-2 fillér, derítés költségei literenkint 1-5 fillér, 1 czerlek zsűrés hiány literenkint 0-06 fillér, 3% apadás literenkint 1-68 fillér, összesen 19-52 fillér literenkint, vagyis egy liter bort tehát hozzávetőlegesen 19-52 fillér átvételi és kezelési költség terhel.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy lapunk hirdetőinél tett vásárlásaik alkalmával minden esetben hivatkozzanak lapunkra.

A szesz törvényjavaslat vitája.

Az új szesz törvényjavaslat körül sok javaslat merült fel.

Az új elgondolás az, hogy az ipari szeszgyárak keretében a közérdek határáig való leszállítása mellett a mezőgazdasági szeszifőzdekek mai formájukban megszűnjének és mezőgazdasági gépontokon oly új mezőgazdasági jellegű 2—3000 hl kapacitású mezőgazdasági szeszifőzdekek létesüljenek, amelyekbe egy-egy birtokos — természetesen a mezőgazdasági szeszifőzdekek eddigi tulajdonosai is — 20 holdig terjedő területeknek természetesszállítható és megfelelő moslékot ingyen visszakapja.

Persze a szeszifőzdekek felállítására pénzbe kerül, melyet a kisember nem tud előteremteni. De erre megvan a kijárt út. A kormány az elmúlt évben egy sereg, igen jól működő borközpontokt állított fel és rendezett be. A szeszifőzdekek felállítására könnyebb feladat, mert a szeszifőzdes jóvedelméből amortizálható a berendezkedési költség, úgy hogy a kormányban csak átmenetileg kellene az anyagi eszközöket rendelkezésre bocsátania. Ezenkívül az új rendezésnél eredetileg az a szándék merült fel, hogy az ipari gyárak szeszükért kisebb átlagárát kapjanak, mint a mezőgazdaságiak; ja ezt a különbséget a kinstár igénybe veszi s megoldja meg azzal az összeggel, amelyet a multban évente mint külön jutalmat adott titkon a mezőgazdasági szeszgyáraknak, akkor megvan a további fedezet a mezőgazdasági szesztermelés átszervezése számára oly mezőgazdasági szeszifőzdekek létesítése útján, melyeknek tulajdonosai nem a gyáros, nem a nagybirtok, hanem több ezer kisgazda, akiknek érdekében szabad is, kell is a szeszgyar rendezésébe az államhatalomnak beavatkoznia.

Bérheadó

tóparti nyaralóhelyen, közvetlen a balatoni művellet kertés nyári vendégő

„Szakembernek” jellegre a kiadóba

MI UJSÁG?

A budapesti szállodások és vendéglősök ipar-testületének előjárósága legutóbb ülést tartott, amelyen Malosik enők bejelentette, hogy az új börtörvény tárgyalásakor megígért szesz törvényjavaslat elkészült, sőt a Borgazdasági Tanács már tárgyalta is. A régebbi szesz törvény, amelyet ezen újabb hatályon kívül helyez, jogot biztosított az italmérőnek, hogy saját üzletében hideg uton rumot, likőrt és pálinkát állíthat elő, amelyet saját üzletében mérhet ki. Reméljük, hogy ezen jogunkat az új törvény és annak végrehajtása nem fogja érinteni és továbbra is lehetőség lesz arra, hogy az italmérők saját üzleti szükségleteikre likőrt, rumot előállíthassanak. Mindamellett érdekeink védelmére felkértük az italmérő szakmak nevében a pénzügyminiszteriumot, hogy a szesz törvényjavaslat további bizottsági tárgyalásaiba vonja be az italmérők hivatalos szervezetét. Ez előjáróság elfogadta a költségvetési javaslatot és az alapszabály módosítására tett indítványt, amelyet az alapszabály alapján a testület hirdető-tábláján közszemlére kifüggesztett. (Egyébként a költségvetést, számadást és az alapszabály módosítást legközelebbi lapszámunkban közölni fogjuk.) A közgyűlés február 28-án, délelőtt a Britannia-szállóban lesz.

TÖRLEY
TALISMAN-CASINO-RESERVE

Mindenmő hős- és zsidószükségletünket **Lengyel hentesárúgyár R.-T.** üzleteiben vásároljuk! Legjobb árú — olcsó árú!
LENGYEL HENTESÁRÚGYÁR R.-T. BUDAPEST, IX., PÁVA UGCA II.

Vajexportunk emelkedik

a statisztikai adatok szerint. Ez az ötvenedikes tejmelési fejlődés pedig a kormány által 1922. évben létrehozott Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ eredményes működésének köszönhető. Világosan kimutatja mindezt az idevonatkozó statisztika. Az elmúlt évben külföldre exportált 510 vagon vajból az O. M. Tejszövetkezeti Központ 305 vagonat szállított ki az előző 1 36. évi 219 vagon vajjal szemben.

A tej és vaj termelésének ez a fejlődése tehát a Szövetkezetek szaporodásának tudható be. Ugyanis az OMTK új szövetkezeteket alapított, újjászervezte a tönk szélén álló régiéket, átvette azok legfelsőbb irányítását és ellenőrzését, valamint termékeiknek központi értékesítését. 1923. év végén 10 tejszövetkezet tartozott kötelekbe, 1925. év végén 27, 1930. év végén 231, 1935. év végén 471, ma 811. Egymillió literrel a forgalom 150 millióra emelkedett a szövetkezetek révén ma a piac árának irányítását a szövetkezetek szuverén módon tartják kezükben.

Az OMTK által a tagszövetkezeteknek nyújtott segítségük sora kimeríthetetlen. Előkészíti a szövetkezet megalkalítását, rendelkezésükre bocsátja az összes iratokat, szervezési szaklistákkal küld ki, a szövetkezetet szaktanácsokkal látja el, szükség esetén kamatmentes kölcsön-

nel, indokolt esetben államsegéllyel támogatja. A meglévő szövetkezetek értékesítési tevékenységét elősegíti, a szövetkezetek felett felügyeletet és ellenőrzést gyakorol. A tejtérítésnél biztosítja a legmagasabb tejtérteket. A központ közvetlen értékesítési körébe be nem kapcsolt szövetkezeteket is segíti, termelvényeik számára piacot keres.

Az OM^{TK} közvetlen értékesítését is hatalmas számú orok, jellemzők, 1937-ben 19 millió liter tejet adott el, v^{TK} ki telepén 71-25 millió liter tejet dolgozott fel, 1936-ban 278 vagon vajat, 84 vagon sajtot és juhtúrót, 4 vagon kazaint készített.

A tejttermelésnek ez a egyszerű megszervezése lehetővé teszi, hogy a tejtermelő gazda a tej szállítási után állandóan biztos és fix jövedelemhez jusson. Ez pedig a gazdaságszadalom megélhetése szempontjából igen jelentékeny tényező.

A vendéglátó ipar ezt a csodálatos tejttermelési szervezetet örömdetesen látja és önkénytelenül felveti a kérdést: Vajjon a többi termelési ágak mikor jutnak el ilyen biztos megélhetést nyújtó szervezethez és mikor jut el iparunk is a megélhetését és fejlődését biztosító utakra. Ebben reménykedhetünk, mert kormányunk trvszerű és céltudatos gazdaságpolitikája minden irányba kiterjed.

Garantált teljes zsírtartalmú

sajtjaink
mindenteljesen készreketők:
Pálpusztai-sajt,
Derby-sajt, Romadour, Imperál, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozas

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság

Központi árszóló-telep: Budapest, XIV. ker., Kerepesi út 62.
Telefon: *977-970

m² területű modern vasbeton tárház. A mai külföldi raktárberlék között képviselve vannak különféle külföldi gyarmatúró cégek, amelyek Keltől idehozott áruikat Nyugatra való továbbállítás céljából tárolják itt.

A legközelebbi Budapesti Nemzetközi Vásár 1938 április 29-től május 9-ig rendezi a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara és a Magyar Gyár-iparosok Országos Egyesülete, Budapest székesfőváros közműködésével és az összes illetékes hatóságok és érdekeltségek támogatásával. A vásárra a szokottnál jóval korábban indultak meg és erős tempóban folynak a jelentkezések. A cégek megtanulták, hogy minél korábban jelentkeznek, annál előnyösebb helyet tudnak maguknak biztosítani. A vásár kiállítói, amennyiben jelentkezésük 1938 január 25-ig beérkezett a Vásáriróda (V., Alkotmány-u. 8.) 10% helydíjkezdvényben résztesülnek.

Hallósy István kormányfőtanácsos. A m. kir. miniszterelnök előterjesztésére a kormányzó Hallósy Istvánnak, a Budapesti Nemzetközi Vásár ügyvezető igazgatójának a magyar kézművesipari termékek kollektív propagandájának szolgálatában kifejtett értékes működése elismerésül a magyar királyi kormányfőtanácsosi címet adományozta.

A törlesztéses kölcsönre fizetendő borok átvétele Tokajhegyalján. A földművelésügyi miniszter lényegesen emelte a szőlőfelújítási kölcsönök visszafizetésénél a törlesztéses kölcsönökre beszolgáltatott borok átvételi árát. Az esedékes beszolgáltatásokra vonatkozóan most történt intézkedés. Mint a múltban, most is az árami közpincékben veszik át a szakkiküldöttek a beszolgáltatott borokat. A beszolgáltatások időpontját Sátoraljátűhelyen január 27—29-re, Sárospatakon január 31. és február 1-re tűzték ki.

Például büntetésben részesült iparostanuló a tanonciskolai igazgatójával szemben tanusított tiszteletlen magaviselete miatt. A tanonciskolai felügyelőbizottság jelentést tett a magáról megfélemlített iparostanuló eszléről a járási főszolgabíróhoz, aki mint az I. fokú iparhatóság a községi iparostanonciskola III. osztályának tanulója, a tanonciskolai felügyelőbizottság javaslatára az iskolából két hónapra — 1938 január 1-től 1938 február 28-ig — kizárta és tanviszonyának tartamát az iskola látogatásának kötelezettsége mellett két hónappal meghosszabbította.

Jól sikerült a szőlőexport. Most készült el az idei szőlőkivitel számszerű eredménye. A számadatok azt mutatják, hogy az elmúlt szezonban jól sikerült a szőlőexport. Összesen 153.853 mázsa szőlőt exportált az ország, 12.000 mázával többet, mint tavaly. A kivitel értéke 3.371.773 pengő volt az 1936. évi 3.009.176 pengővel szemben. A magyar szőlők legjobb külföldi piaca e szezonban is Németország volt, ahová a kiszállított mennyiség 62 százaléka került, második helyen

Bérbeadó Alsókéked-Fürdő vendéglője

az 1938. évi május hó 1-től október hó 1-ig terjedő nyári szezonra. Bérösszeg P 3000.—. Hatalmérsé joggal rendelkezők előnyben részesülnek.

Érdeklődők forduljanak február hó 15-ig **MELCZER LILLA** ország-gy. képviselőhöz, **Alsókéked, Abauj-Torna megye.**

áll Ausztria, ahova 21 százaléka került az exportnak.

Bővítik a esepeli kikötőt. November elején nyílt meg a esepeli szabadkikötő, mely korszerű, tökéletes berendezésével 15.000 m² területen áll a forgalom rendelkezésére. A kikötőben most épül egy hatalmas, mintegy 55.000 m² területű medence, 265 méter hosszú kikötésre és rakodásra alkalmas partfallal. Már elkészült egy 2300 m² területű raktárépület, melynek legkisebb zuga is berbe van adva. Januárban készül el egy 44.000

Püspökladány község előjáróságától.

Haszonbérbeadási árverési hirdetés.

A Püspökladány község tulajdonát képező és a község piacterén lévő egyemeletes szálloda, vendéglő, kávéház és keresma ipar gyakorlására szolgáló „Rákóczi”-hoz címzett épületnek és melléképítményeinek az 1938. év május hó 1. napjától az 1941. év szeptember hó 30-ik napjáig terjedő időre való haszonbérbeadása érdekében Püspökladányban, a község-háza 3. sz. szobájában folyó év február hó 25-ik napján, délelőtt 9 órakor nyilvános árverést fogunk tartani.

A kikiáltási évi haszonbér 600 pengő.

Bánatpénz 300 pengő, mely összeget árverezők az árverés megkezdése előtt tartoznak a községi pénztárban letétbe helyezni. A szerződés aláírásakor haszonbéről a félévi haszonbérnek megfelelő övadékot tartozik letétbe helyezni.

A község 15.000 lakosú, járási és járásbírósi székhely, számos közhivatallal és forgalmas vasúti csomóponttal. Amennyiben a haszonbéről az előírt feltételeket minden tekintetben megtartja és ellene kifogás nem merül fel, újabb haszonbérbeadás esetén, egyenlő feltételek mellett, elsőbbségi joggal bír.

A részletes árverési feltételeket a községi előjáróság az érdeklődőknek 1-50 pengő beküldése ellenében megküldi.

Püspökladány, 1938. január 28.

Nagy Sándor s. k.
főjegyző.

Csemege-ürmösbort

a legjobban A. W. SCHWARZ ERBEN-főle ürmösfőzészettel készített. Inyag mintát és használati utasítást szívesen küld a magyarországi vendéglátó: **hegyaljai PACOR GYŐZŐ** Budapest, VIII., Népszínház-utca 22., II. 9.

Hauer Rezső cukrász

Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 1-62-44

Tandijmentes nyelvtanfolyamok a Külügy Társaság védelmére. Az évek óta népszerűségnek örvendő angol, német, francia, olasz és spanyol nyelvtanfolyamok II. felvére a Barsay-utcai gimnáziumban február 5-én kezdődik. Külön kezdő-, erőskezdő-, haladó- felső és társalgási tanfolyamok. Új osztályok: Az órák délután 5 és 9 között vannak hetenként kétszer. Tandij nincs. Beiratkozás január 27-től minden hétköznap délután 5 és 9 között a Barsay-utcai gimnázium épületében (Barsay-u. 5. Erzsébet-körút mellett). Telefoni felvilágosítások: 330-734. Beiratási díj a négyhónapos félévre 10 P, közalkalmazottaknak, két nyelvre iratkoznak 9 P.

Vendégülözem az amerikai óriásrepülőgépeken. Ma már minden fontosabb amerikai légióvonalon közlekednek olyan utasszállító óriásrepülőgépek, amelyek az utasok útjában a vasúti étkezőkocsikhoz hasonlóan szabályszerű ellátásban részesülnek. Egy most megjelent statisztika szerint tizenegy légióvonal gépein kiszolgált fogások értéke az elmúlt évben megközelítette a félmilliárd dollárt. A gépek villamoskonyhája nagyon változatos étrenddel szolgál. Az egyik vállalat gépein például az utasok három különféle étkezés között választhatnak, amelyet az abécé első három betűjével jelölnek. Az „A„ ételkor teljes ebéd és vacsora és ráklevest, sülttörököt, vagy bárányhúst, burgonyát, friss főzeléket, salátát, édességet és friss gyümölcsöt tartalmaz. A „B„ étkezés uzsonnára való; ebben szendvicset, gyümölcsöt, sajtot, süteményt, kalácsot szolgálnak fel és az utas tetszés szerint választhat kávé, tea, forró csokoládé vagy gyümölcsital között. Hasonló étkezést kapni lefekvés előtt. Reggelire a „C„ étrend fogásait hordja körül a pincérnő s az utasok italuk mellé friss vagy főtt gyümölcsöt, rántottát és sonkát vagy szalonnát kapnak. Nyáron a gép „bárjában“ hideg limonádét és szénavas üdítő ita.okat árusítanak. A hálófülke utasait éjjel bármikor kiszolgálják koffeinmentes kávéval. A konyha éléskamrája olyan szerkezetű, hogy kis férőhelyen aránylag igen sok élelmiszert lehet benne elraktározni. Száraz jég gondoskodik az ételek frissentartásáról és az italok hűtéséről. Egy a New York és Chicago között közlekedő óriásrepülőgép „vendéglői“ felszerelése 328 eszécséből, tányérből, lábasból, faszékből, evőeszközből és asztalkendőből áll. Terítéskor az utasok kabinja kicsiben teljesen egy szállói étkezőterem fényűző belsijére hasonlít.

Idegenforgalmi statisztika. Most megjelent hivatalos kimutatás szerint a tavalyi év első tíz hónapjában összesen 138.000 főt rügött az ország idegenforgalma. Ebből csaknem 100.000 idegen olyan államból érkezett hozzánk, amely nem áll velünk vízumköteles viszonyban, míg a többi 38.000 külföldi honosból 28.000 az utóállamokra esett. A vízummentesen érkezett idegenek közül 25.300 utas Ausztriából, 29.400 Németországból, 15.200 Angliából, 12.300 az amerikai Unióból, 8.400 Olaszországból, 3.200 Svájc-ból, 1000 Afrikából, 800 Finnországból, 100 Ausztráliából érkezett hozzánk. Targyalások indultak meg Magyarországra és az északi államok (Dánia, Svéd- és Norvégországra), továbbá Franciaországra, Hollandia és Belgium között a még meglévő vízumkényszer megszüntetésére, egyelőre azonban a tárgyalások lassú mederben haladnak s előreláthatólag Norvégia lesz az első az északi államok sorában, mely hajlandó lesz a vízumkötelezettségnek velünk szemben való kölesönös megszüntetésére. Érdekes, hogy a velünk baráti viszonyban álló Lengyelországgal még mindig vízumkötelezettségi kapcsolatban vagyunk s a Balkán-államok sem látják még mindig elérkezettnek az időt, hogy a vízumkényszerrel kölesönösen megszüntessék velünk.

A Magyar Borbizományos és Borügynökök Országos Egyesületének választmányja Dietz Miksa elnöksége alatt tárgyalta az Egri Kereskedők Egyesületének a kereskedők öregkori ellátása biztosítását szolgáló nyugdíjintézet megalapítása tárgyában küldött megkeresését. Többek hozzá-

szólása után a választmány arra az álláspontra helyezkedett, hogy az akcióhoz csatlakozik. A kereskedelem képesítésére vonatkozó miniszteri kérdőívvel kapcsolatban a választmány egyhangúan kimondotta, hogy a szabadkereskedelemnek híve és ami különösen ezen szakmát illeti, további megkövetésekre annál kevésbé van szüksége, mert az italmérési jövedéki törvény értelmében e szakmabelieknek iparigazgatónyált kell váltaniuk, cégeküket be kell jegyeztetniük, árujegyzéket kell vezetniük és a pénzügyi hatóságok részéről állandó ellenőrzés alatt állanak. Dietz Miksa elnök, az Országos Borgazdasági Tanács tagja referált a Hegyközségi törvénytervezetről. Ifj. Schwarz Pál hozzászólása után a választmány elhatározta, hogy az otellő-szólók kiirtása ellen a földmivélsügyi miniszterhez sürgős felterjesztést fog intézni. Elhatározta a választmány, hogy a kormány által tervbevetett borértékesítési országos propagandába intenzívebben bekapcsolódni óhajt. A folyó évi rendes közgyűlés határmárciájáig március 20-ának délelőtti 10 órájára tűzték ki.

A budapesti szállodások és vendéglősök ipar-estülete folyó hó 23-án bált rendez a Britannia szállóban. A bál tiszta jövedelmet szociális intézményeire, az Otthonra, a nyugdíj- és temetkezési egyesület támogatására fordítják.

Borpiac. A borpiacra a helyzet továbbra is lanyha. Az exportőrök tartózkodnak a vásárlásoktól s csupán a helyi piacon dolgozó kereskedők, vendéglősök és szeszlovók vásárolnak kisebb tételeket. Kistermelők részéről nagy kínálat mutatkozik, minőségükint 1-1,3 filleres Mallingand-fokonkénti árban. Különösen jó minőségű borokért kis tételekben magasabb árat is fizetnek. Itt említjük meg, hogy a múlt évi statisztika szerint borkivitelünk jelentősen emelkedett. Különösen jelentős borkivitelünk emelkedése svájci viszonylatban, ahol az 1935. évi 19.238 q-val és az 1936. évi 55.926 q-val szemben a mennyiségemelés jóval meghaladja a 100, illetve 600%-ot. Ugyancsak emelkedett — dacára a korlátozott lehetőségeknél — az ausztriai és eschszlovák kivitelünk is. Az előbbi az 1936. évi 8675 q-val szemben majdnem megduplázódott. Csehszlovákia felé pedig közel 4000 q a kiviteli többletünk. Különös fontossággal bír a franciaországi és belgiumi kivitelünk, ahova először exportáltunk az elmúlt évben és máris számottevő mennyiségeket. Francia viszonylatban 27.381 q, Belgiumba pedig 23.027 q volt a kivitelünk. Valamivel csökkent a németországi kivitel és emelkedett a lengyelországi exportunk is. Jelentkezik a kiviteli statisztikában néhány exotikus ország is, ahova különösen palackborkivitelünk említésre méltó.

M. kir. rendőrség nagykanizsai kapitánysága.

1937. kih. 1222/1. szám.

Tárgy: Háy János borkihágási ügye.

ÍTÉLETKIVONAT

A m. kir. rendőrség nagykanizsai kapitányságának rendőri büntetőbírója **Háy János** vendéglős, nagykanizsai Erzsébet-tér 19. sz. alatti jakost azért, mert vendéglőjébe négy palackbort oly elnevezéssel hozott forgalomba, mely elnevezés a bor valószínűleg származásának nem felel meg, az 1936. V. t.-c. 50. §-a alapján 30 pengő pénzbüntetésre és az eljárás költségei megfizetésére ítélte.

Nagykanizsa, 1938. évi január hó 18-án.

A kiadmány hitelűl:

Dr. Lakatos Ferenc s. k.
rendőrfogalmazó,
rendőri büntetőbíró

Olvashatatlan aláírás

Előfizetőinkhez

azzal a kéréssel fordulunk, hogy az előfizetési díjakat kiadóhivatalunkba be-
küldeni szíveskedjenek.

Főszerkesztő:
DR. KISS ISTVÁN.
Felolós szerkesztő, kiadó és lapulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

**Szent István
Portersör**
a Polgári Serfözde
páratlan
sörkülönlegessége

